

BÖLÜM 19

Parmak Emen Çocuğuma Nasıl Yaklaşmalıyım?

Ayça HAMDOOĞLU YALÇIN¹

GİRİŞ

Bebekler için doğuştan gelen bir refleks olan emme davranışı, dünyayı tanımaya, anlamaya ve anlamlandırmaya başlaması için ilk araç olarak kabul edilmektedir. Bebek doğumdan itibaren uzunca bir süre (0-6 ay) temel ihtiyacını emme yoluyla elde eder. Daha sonraki zamanlarda da eline geçirdiği bir nesneyi ya da gördüğü objeyi ağızına götürerek onu tanımaya ve anlamaya çalışır.

Emme refleksinin yoğunluğu değişkendir, birçok bebek yemek sırasındaki emme davranışıyla doyuma ulaşırken, büyük bir kısmı bununla yetinmez, doyumunu parmak ya da emzik emmede arar. Ağız bölgesi, yaşam boyunca bu doyum için kaynak oluşturur. Bu durum, bebeklikte emme şeklindeyken; çocuklukta çiklet çiğneme, tırnak yeme; yetişkinlikte sigara içme, öpme, çiğneme şeklini alır. Emme için başparmak ya da başka bir objenin seçimi, büyük olasılıkla rastlantısaldır. Küçük çocukların sıklıkla yaptığı gelişigüzel el hareketleri aracılığıyla başparmak ağızla ilişkili hale gelir, olay zevk verici bulunur ve sürdürülür, bazen öteki parmaklar da kullanılır.

Parmak emme, ilk bir yaşta ve çocuğun çevreyi tanıma ve keşfetme ihtiyacına yönelik olarak ortaya çıkan bir davranıştır. Aslında, parmak emme bağımsız yetilerin gelişmesine yardımcı olduğu için birçok yenidoğan ve küçük çocuk için uyum davranışıdır. Çocuk yeni bir beceri kazanmaya çalışırken, ayrılık nede-

¹ Arş. Gör. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi aycahamdooglu@gmail.com, ORCID iD: 0009-0009-9060-4089

çocuk her parmak emdiğinde acı solüsyon sürülebilir. Çocuk emme davranışını bıraktıktan bir hafta sonra sabah sürme, iki hafta sonra akşam sürme bırakılır. 6 ay boyunca parmak emdikçe sürme uygulamasına devam edilmelidir. Parmak emme davranışı tüm bu önerilere rağmen devam ediyorsa bir çocuk ve ergen psikiyatri uzmanına danışmak en doğrusu olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Altundağ, Y. (2018). Çocuklarda Parmak Emme Davranışı. Ege Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1(1), 28-36.
2. Friman PC, Schmitt BD. Thumb sucking: pediatricians' guidelines. Clin Pediatr (Phila). 1989 Oct;28(10):438-40. doi: 10.1177/000992288902801001. PMID: 2676311.
3. Bakwin, R. M., & Bakwin, H. (1990). Parmak emme.
4. Özbey, S. (2010). Okul öncesi çocuklarda uyum ve davranış problemleriyle başa çıkmada ailenin rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 21(21), 9-18.
5. Maynard, F. (1991). Çocuklarda parmak emme.
6. <https://psikoterapiatolyesi.com.tr/konular/parmak-emme-davranisi-121>